

PRÁCE SESTRY NA OPERAČNÍM SÁLE Z POHLEDU LÉKAŘE

MUDr. J. Lukáč

Gynekologicko-porodnické oddělení Nemocnice, Kladno

Gynekologie a porodnictví je chirurgický obor, obor týmový, ve kterém má porodní asistentka, instrumentářka, sestra pro perioperační péči, své nezastupitelné místo a stává se plnohodnotným členem pracovního týmu pečujícího o zdraví pacientky.

Práce na operačním sále je náročná a klade specifické nároky na osobnost sestry. Profese instrumentářky vyžaduje odborné znalosti na vysoké úrovni, praktickou a technickou zručnost, připravenost a pohotovost k řešení naléhavých situací, schopnost dokonalé spolupráce v týmu, schopnost citlivého přístupu k pacientce v rámci ošetrovatelské péče s nutností zachování její identity a důstojnosti bez předsudků k jejímu zdravotnímu stavu, národnosti, víře a přesvědčení, náboženskému vyznání či jiným lidským hodnotám. Pacientka a její příbuzní nebo blízcí, jsou oprávněni dostat nutné informace, tělesnou a duševní podporu v období před a po provedené operaci.

Operační výkon není jen záležitostí schopného a odborně erudovaného personálu, týmu, ve kterém každý musí znát dobře své místo a úkoly nebo jen excelentního chirurga, ale optimální přípravy pacientky, celkového aseptického prostředí sálu, přípravy složitých přístrojů, techniky a instrumentária.

Sálová sestra tedy musí dokonale zvládnout:

- instrumentační techniku a instrumentárium při operačních výkonech,
- principy hygieny a epidemiologie na operačním sále,
- manipulaci s materiálem, přístroji a technikou,
- organizaci a koordinaci provozu operačních sálů,
- odborné vedení méně zkušených pracovníků,
- etické a psychologické aspekty práce ve vztahu k pacientům a personálu,
- vybrané poznatky z anesteziologie a resuscitace,
- metody dalšího vzdělávání v oboru.

Neméně důležitý je vztah lékaře a sestry na operačním sále se snahou zachování kolegiálního, profesionálního, ale i osobního vztahu, s vytvořením atmosféry důvěry a zodpovědnosti k práci, s uvědoměním si vzájemné nezastupitelnosti, s cílem provedení kvalitního operačního zákroku. Disharmonie vztahu vede nepochybně k osobní nepohodě operačního týmu, a tím i provedení výkonu nižší kvality či vzniku komplikací.

Instrumentářka, sestra na operačním sále či sestra pro perioperační péči, není „děvče pro všechno“, ale odborný zdravotnický pracovník, nepostradatelný a spolehlivý průvodce pacientek a chirurga.

Moderní babictví 7, 2005

Práce sestry na operačním sále je odborně, psychicky a fyzicky náročná a měla by být i patřičně oceněna jak morálně, tak finančně.

A proto i dále a pro další generace instrumentárek platí to, co napsal pan prof. MUDr. Bohuslav Niederle, DrSc. v opakovaných vydáních své knihy Práce sestry na operačním sále: „Instrumentování se lze naučit, je k tomu třeba dobrých znalostí, zkušeností i zručnosti. Ale dobrou instrumentářkou se může stát jen sestra, která má ve své anonymitě ušlechtilý zájem o osud nemocného a prožívá a naplňuje smysl svého povolání nejen dovedností a kulturou ducha, ale i kulturou svého srdce.“